

33. møde.

Torsdag den 28. februar kl. 13.

Formanden:

Kulturudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af lov om bygningsfredning. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget for forretningsordenen har afgivet betænkning og indstilling angående folketingets samtykke i henhold til grundlovens § 57 vedrørende medlem af tinget Ib Andersen. Eksemplarer vil blive omdelt.

I skrivelse af gårs dato meddeler indenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om kommunal og amtskommunal administration m.v. (Bekæmpelse af dobbeltadministration).

Medlemmer af folketinget Bodart, Hans Bjerregaard og Poulsgaard har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ophævelse af lov om omnibus- og fragtmandskørsel.

Medlemmer af folketinget Grünbaum, Thomas Have, Heinesen, Egon Jensen og Søren Jensen har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Indenrigsministeren (Jacob Sørensen):

Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om kommunal og amtskommunal administration m.v. (Bekæmpelse af dobbeltadministration).

Lovforslaget indeholder forslag til ændringer i 22 love under landbrugsministeriets, indenrigsministeriets, boligministeriets, ministeriet for offentlige arbejders, justitsministeriets og miljøministeriets forretningsområder. Grundlaget er en række indstillinger om lovændringer fra de fem rapporter om dobbeltadministration, der er afgivet i efter-

året 1973 af arbejdsgrupper under henholdsvis boligministeriet, indenrigsministeriet, ministeriet for offentlige arbejder, socialministeriet og undervisningsministeriet. De fem rapporter er samtidig med lovforslagets fremsættelse sendt til folketingets kommunaludvalg.

Lovforslaget har i udkast været forelagt de kommunale organisationer, der har kunnet tiltræde dets indhold, fraset et par principielle spørgsmål vedrørende ændringerne i vejlovgivningen. Disse spørgsmål vil der formentlig blive lejlighed til mere indgående at drøfte under udvalgsbehandlingen.

Enkelte udkast til yderligere lovændringer er endnu til udtalelse hos de berørte myndigheder. Det kan derfor ikke udelukkes, at der under folketingets behandling af lovforslaget fra regeringens side bliver fremsat supplerende ændringsforslag.

Regeringen agter herudover at søge en række af arbejdsgruppernes indstillinger gennemført i forbindelse med lovforslag, der af andre grunde er fremsat i denne folketingsamling eller påregnes fremsat i næste folketingsår. Jeg kan således henvise til, at jeg ved genfremsættelsen af forslaget til lov om social bistand den 16. januar 1974 tog forbehold om at fremkomme med ændringsforslag bl. a. med henblik på de indstillinger, som findes i rapporten fra socialministeriets arbejdsgruppe vedrørende dobbeltadministration. Ligeledes vil en række af forslagene i rapporten fra undervisningsministeriets arbejdsgruppe indgå i den forestående revision af skolestyrelsesloven.

Det foreliggende lovforslag er det første samlede resultat af det samarbejde, der i foråret blev aftalt med de kommunale organisationer. I februar 1973 blev nedsat fem arbejdsgrupper til bl. a. at foretage en systematisk gennemgang af lovgivningen med henblik på at afskaffe overflødig dobbeltadministration. Arbejdsgrupperne, der bestod af embedsmænd fra centraladministrationen og de kommunale organisationer, skulle også fortsætte arbejdet med at lempe og smidiggøre centralt fastsatte standarder og normer for kommunal og amtskommunal virksomhed. Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at fremhæve, at ikke mindst det meget omfattende materiale, arbejdsgrupperne modtog fra over 100 kommuner, har været af afgørende betydning for resultatet. Jeg vil sige

[Indenrigsministeren.]

disse kommuner tak for denne betydelige indsats.

Dobbeltadministrationen er et fælles udtryk for kompetencefordelingsregler, hvorefter en administrativ afgørelse skal eller kan behandles af 2 eller flere instanser. Det drejer sig f. eks. om bestemmelser om godkendelse, kontrol og tilsyn, høring, dispensation og anke. Der har som bekendt i den seneste tid været en omfattende offentlig debat om disse spørgsmål, og fra kommunal side er der blevet fremdraget mange eksempler på forskrifter om dobbelt sagsbehandling. Nogle af de kritiserede forskrifter stammer fra tiden før kommunalreformen, da mange kommuner manglede en tilstrækkelig udbygget administration og adgang til fornøden ekspertbistand. Men også regler, der er kommet til senere, fastlægger arbejdsgange, som betyder dobbelt sagsbehandling.

Spørgsmålet er så, om udbyttet af en sådan dobbeltadministration står i rimeligt forhold til omkostningerne. Det må naturligvis i hvert enkelt tilfælde blive en konkret afvejning af de hensyn, der ønskes tilgodeset ved den dobbelte sagsbehandling — eksempelvis retsbeskyttelseshensyn, borgernes ligestilling eller samfundsøkonomiske hensyn — og på den anden side behovet for forenkling og effektivisering af den offentlige administration. Sigtet i overvejelserne må være en klarere kompetencefordeling mellem kommuner, amtskommuner og staten og en effektivisering af sagsbehandlingen med besparelser og administrativ forenkling til følge. Det er dette mål, arbejdsgrupperne har haft for øje, og der er derfor i rapporterne også peget på forenklingmuligheder, der falder uden for egentlige dobbeltadministrationstilfælde.

En række af arbejdsgruppernes indstillinger kan gennemføres uden lovændringer. Nogle af disse forslag er derfor allerede virkeliggjort, og der er taget skridt til at sætte andre i værk. Eksempelvis kan nævnes, at justitsministeriet netop har udsendt et cirkulære om forenkling af administrationen af kommunalt bestyrede legater.

Arbejdsgrupperne har også i en række tilfælde anbefalet, at der iværksættes undersøgelser af bestemte problemer, eller henstillet, at allerede nedsatte udvalg og arbejdsgrupper inddrager de nævnte synspunkter om dobbeltadministration i overvejelserne.

I denne sammenhæng vil jeg nævne, at et stort antal kommuner har foreslået forenklinger i det almindelige tilsyn med kommunernes virksomhed. Disse spørgsmål behandles imidlertid i et udvalg under indenrigsministeriet om den statslige administration på amtsplanet. Der er derfor ikke i rapporterne stillet konkrete forslag til forenkling af det almindelige tilsyn. Det påregnes, at statsamtsudvalgets overvejelser kan afsluttes inden årets udgang. Der vil herefter foreligge et beslutningsgrundlag vedrørende dette særdeles omstridte problem.

I en af rapporterne peges på mulighederne for at opnå forenklinger og besparelser i administrationen af befolkningens ret til gratis transport til læger og sygehuse m.v. Regeringen har nu — som led også i sparebestræbelserne — taget hele dette spørgsmål op til overvejelse.

Endelig er der i rapporterne forslag, som regeringen endnu ikke har taget stilling til. Eksempelvis indstiller rapporten fra indenrigsministeriets arbejdsgruppe, at valglistesystemet ved folketingsvalg og folkeafstemninger undersøges. I dag ajourføres de årlige lister manuelt ved flytninger. Dette betydelige arbejde kunne spares, hvis man først skulle udfærdige listerne, når valg eller afstemning faktisk udskrives. Hertil kræves navnlig ændrede frister i folketingsvalgloven — bl. a. vil folketingsvalg ikke kunne udskrives med mindre end 4 ugers varsel. En sådan omlægning forudsætter givetvis bred enighed i folketinget, da ikke blot denne regering, men enhver fremtidig regering berøres. Eksemplet viser de vanskeligheder, der kan opstå ved revision af administrationskrævende regler.

Gennemførelsen af det nu foreliggende lovforslag betyder, at en snes bestemmelser om godkendelse, høring, anke o. lign. bortfalder eller forenkles, ligesom administrationen forenkles på en række andre punkter. Hvor stor en økonomisk besparelse der ligger heri, kan ikke opgøres. Samlet er der dog tale om en følelig lettelse af de administrative arbejdsgange på de berørte områder.

Hermed tages første skridt på vejen mod afskaffelse af al overflødig og unødvendig dobbeltadministration. Regeringen mener imidlertid, at der er behov for fortsat indsats på dette felt. Først og fremmest må de forslag om undersøgelser og udredninger, der er

[Indenrigsministeren.]

stillet i de fem rapporter, følges op. Dernæst må de lovområder, arbejdsgrupperne ikke har nået at behandle, gennemgås. Endelig vil der være behov for, at udkast til nye love og regler i fremtiden gennemgås for at sikre både optimal opgavefordeling mellem stat, kommuner og amtskommuner og så smidige administrative arbejds gange i øvrigt som muligt. Regeringen har derfor efter forhandling med de kommunale organisationer truffet beslutning om at nedsætte et permanent kontaktudvalg vedrørende opgavefordeling og dobbeltadministration. Udvalget, der skal sammensættes af embedsmænd fra de kommunale organisationer og centraladministrationen, skal foretage en løbende teknisk gennemgang af love og andre bestemmelser, der retter sig til kommuner og amtskommuner, med henblik på at stille forslag til forenkling, effektivisering og billiggørelse af kommunale og amtskommunale administrative arbejds gange. Udvalget skal endvidere søge at forenkle den enkelte borgers forhold til den kommunale og amtskommunale forvaltning. Det allerede udførte arbejde giver begrundet håb om, at kontaktudvalget kan blive forum for et effektivt samarbejde mellem centraladministrationen og de kommunale organisationer med inddragelse af de enkelte kommuner og amtskommuner. Det vil kunne resultere ikke blot i besparelser i administration, men også i forenkling af de regler, der i øjeblikket komplicerer og besværliggør tilværelsen for borgerne.

Dobbeltadministrationsbekæmpelsen vil altså fortsætte. Allerede de ændringer, der nu og i den nærmeste fremtid foreslås — og forhåbentlig gennemføres — vil dog imødekomme en væsentlig del af den fremførte kritik. Ved siden af de direkte besparelser fjernes dermed et betydeligt antal irritationsmomenter for borgere, folkevalgte og embedsmænd.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til tingets velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Bodart)

(FP):

Jeg tillader mig herved at fremsætte forslag til lov om ophævelse af lov om omnibus- og fragtmandskørsel, idet jeg henviser til lovforslagets tekst og de ledsagende bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (Grünbaum) (S):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte forslag til lov om ændring af ligningsloven. Forslaget tilsigter at komme en del af de såkaldte nul-indkomster til livs gennem begrænsning af adgangen til afskrivninger og skattefri henlæggelser, når disse bringer den skattepligtige indtægt ned under det beløb, der svarer til privatforbruget.

Et problem, der særlig presser sig på, er misbruget af afskrivningsreglerne. Gennemførelsen af disse regler — og ikke mindst princippet om saldoafskrivning — har været af meget stor betydning for udviklingen af dansk erhvervsliv med opbygningen af de mange arbejdspladser og dermed for opnåelsen af den fulde beskæftigelse, som blev resultatet i løbet af 60'erne. Det er nødvendigt at gøre sig dette helt klart. Gode afskrivningsregler er af væsentlig betydning for investeringerne og dermed for produktion og beskæftigelse. Men desværre har det vist sig i de seneste år, at også afskrivningsreglerne bruges på en sådan måde, at befolkningens krav om lighed i skatteansættelsen sættes til side. Der er i befolkningen med rette en udbredt irritation over den ulige behandling af skatteyderne, og det er absolut nødvendigt, at der gribes ind med lovgivning både på dette og på andre områder, hvor de gældende regler giver mulighed for en særlig spekulation i skatteunddragelser. Dette, også selv om det i nogen grad vil gå ud over ellers nyttige erhvervsmæssige formål. Det er prisen, der må betales, hvis man vil de urimelige tilstande til livs.

Vi har i de senere år oplevet, hvorledes personer med stor indtægt gennem afskrivninger og henlæggelser bringer deres skattepligtige indtægt urimeligt ned, ja, i visse tilfælde så langt, at de helt undgår at betale indkomstskat. Det er klart, at dette virker udfordrende på de mange skatteydere, som må betale skat af hele deres indkomst, først og fremmest de mange lønmodtagere, men også de erhvervsdrivende, som benytter afskrivningsreglerne på rimelig vis.

Et særligt område for misbrug er de såkaldte trusserederier, der nu også viser sig at indebære en betydelig risiko for god-